

ЕТИЧЕН КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА ЛИДЕРИ И МЕНТОРИ В РАМКИТЕ НА „Международна награда на херцога на Единбург – България“

Всички лидери и ментори, участващи в дейности на Фондация „Международна награда на херцога на Единбург – България“, следва да спазват настоящия Етичен кодекс за поведение в рамките на работата си в Наградата. В него са регламентирани както правила и принципи за поведение при работа с млади хора, така и стъпки, които се предприемат в случай на подозрение или твърдение за вреда или риск по отношение на участниците в програмата (напр. физически, сексуален, психически и/или всякакъв друг вид емоционален тормоз).

I. В рамките на Наградата и този документ:

Младежи са настоящи или бъдещи участници в програмата на Наградата на възраст от 14 до 24 г.

Лидери са пълнолетни лица с опит в работата с младежи, преминали през специализиран обучителен курс, организиран от Фондацията на Наградата в България или от упълномощена от нея организация. Тяхната роля е да подкрепят участниците през целия период на изпълнение на активностите им свързани с Наградата.

Ментори са специалисти в дадена сфера, които доброволно са приели да подпомагат участниците в Наградата по време на постигането на техните цели в съответното Направление.

Фондация „Международна награда на херцога на Единбург - България“, наричана за краткост **Фондацията**, е юридическо лице в обществена полза, регистрирано при СГС с ф.д. N846/2013, регистрационен номер ЕИК: 176641084 и седалище и адрес на управление: ул. Кестенова гора 24, София, България, лицензирано като Национален оператор на Наградата в България от Международната Фондация на Наградата.

1

II. Настоящият етичен кодекс има за цел:

1. Да представи основните ценности и принципи, които трябва да се спазват и уважават от лидерите и менторите при работата им с младежи;
2. Да утвърди волята и стремежа на лидерите и менторите за етичност в практическата им дейност;
3. Да насочва поведението и подпомага работещите с младежи в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;
4. Да напомни моралните отговорности на лидерите и менторите към младежите, помежду им и към обществото.

III. Всички лидери и ментори, ангажирани с Наградата, в работата си с млади хора следва да:

- Се отнасят с уважение към участниците в Наградата, както и към останалите лидери и ментори, въввлечени в Наградата;
- Действат от позицията на добър модел за подражание и подходящо поведение;
- Помнят и считат, че всеки младеж притежава неповторима уникалност и стойност;

- Гарантират на всеки младеж - свобода на изразяване на мнение, свобода на мисълта, съвестта и религията, формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

IV. Всички лидери и ментори, ангажирани с Наградата следва:

1. Да се уверят, че по време на работата им с участник в Наградата, присъства най-малко още едно пълнолетно лице или са в ползрението и/или близост до други хора, ако младежът е непълнолетен (ненавършил 18 години).
2. Да осигурят отделни настанителни помещения за Лидерите и за участниците по време на Приключенски пътувания и Проект в полза на общността;
3. Да имат предвид, че техните действия, забележки и жестове могат да бъдат изтълкувани многозначно, независимо колко добронамерени са те;
4. Да спомагат за това участниците да се чувстват комфортно и да ги предразполагат да споделят нагласи или поведение, които не им допадат или ги притесняват;
5. Да осигурят подходяща среда на участниците за споделяне на опасения, притеснения и коментари, които биха могли да имат;
6. Да се отнасят с необходимото внимание при идентифициране на тормоз от всякакъв вид, тежка загуба, оскърбително поведение и други чувствителни въпроси;
7. Да не позволяват обидни действия между самите младежи (напр. осмиване, тормоз и др.);
8. Да не поддържат неподходящ физически, вербален и/или електронен /онлайн контакт с участниците;
9. Да не правят прибързани заключения;
10. Да не реагират на неподходящо поведение, провокирано от търсене на внимание, като внезапно избухване;
11. В дейностите си с младежите **в никакъв случай** да не използват физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на младежа;
12. Да не преувеличават или омаловажават въпроси за тормоз или малтретиране на участниците;
13. Да съхраняват онлайн комуникацията с участниците за период от поне 6 месеца, а при проблем, свързан с безопасността на участниците или отнесен до Държавна агенция за закрила на детето (ДАЗД), да я съхраняват до неговото окончателно разрешаване.

2

V. Всички лидери и ментори следва да предприемат следните действия при подозрение, че млад човек е жертва на тормоз:

1. Да осигурят преместването му на сигурно място, далеч от непосредствения причинител и да предотвратят възникването ситуация, която може да доведе до по-нататъшно усложнение. По време на тези действия трябва да присъства поне още едно лице;
2. Да подсигурят своевременен достъп на младия човек до съответното отговорно лице – полицейско лице, социален работник и др;
3. Да уведомят веднага Ръководството на съответната лицензирана организация, след което и Фондацията, а при необходимост и съответните държавни органи;
4. Да опишат фактите от своята гледна точка в деня на инцидента и да предадат копие от тази информация на Фондацията. В нея да се включи и информация за:

- Естеството на твърденията;
  - Възникнали наранявания (в случай, че има такива);
  - Свидетели, дата, час и друга релевантна информация;
  - Име, адрес на младия човек, при възможност и информация за родител/настойник.
5. Да не извършват по-нататъшно разследване на случая, както и да споделят конфиденциална информация с трети лица или предприемат по-нататъшни действия освен ако не са упълномощени за това;
6. Да се уверят, че никой не е поставен в позиция, която може да доведе до последици за която и да е от страните.

VI. Всички лидери и ментори следва да предприемат следните действия, ако млад човек сподели или намекне за потенциален тормоз от трето лице:

1. Да позволят на младежа да говори без да го прекъсват и приемайки казаното от него;
2. Да облекчат чувството за вина и изолация без осъдително отношение;
3. Да уверят, че ще се опитат да предоставят подкрепа и да обяснят нуждата от предоставяне на информацията на съответните отговорни органи и лица;
4. Да следват стъпките описани в раздел V, касаещи подозрение за тормоз.

При възникване на подобно твърдение, за който и да било лидер и/или ментор:

1. Се уведомяват веднага ръководителите на съответната лицензирана организация, както и Фондацията;
2. Се описват фактите от гледна точка на ментора/лидера в деня на инцидента и се предава копие от тази информация на ръководителите на съответната лицензирана организация и на Фондацията.

3

Каквато и да било информация за подозрително поведение/обстоятелства следва да бъде незабавно отнесена до Фондацията и разглеждана като строго конфиденциална.

При всякакви ситуации, свързани с физическото и психическото здраве на младежите, при които менторите и лидерите не са убедени за правилните действия, следва да се свържат с лицензираната организация и Фондацията.

Настоящият Етичен Кодекс е одобрен от Фондацията на 22.08.2014 г.